

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Finanse dla sprytnych Dlaczego inteligencja finansowa popłaca?

dr Adam Wyszowski

Uniwersytet w Białymstoku
28 kwietnia 2011 r.

Organizatorzy

Partner strategiczny

NBP
Narodowy Bank Polski

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

1. *Oszczędzanie*
2. *Inwestycje*
3. *Spekulacja*
4. *Zysk a ryzyko*
5. *Oprocentowanie*

Wymienione zjawiska dotyczą pieniędzy!

Czym jest pieniądz?

- Pieniądz to miernik bogactwa
- Bogactwo może być gromadzone w różnych formach np. akcjach, obligacjach, nieruchomościach, metalach szlachetnych, dziełach sztuki.

Co można zrobić z pieniędzmi:

Wydać – konsumpcja

Oszczędzić – zgromadzić w pieniądzu

Zainwestować – np. w nieruchomości, dzieła sztuki

JAK OSZCZĘDZAĆ?

1. Rozsądne wydawanie pieniędzy
2. Rezygnacja z części konsumpcji
3. Ochrona posiadanego bogactwa

FORMY OSZCZĘDZANIA

- Skarbonka
- Konto bankowe
- Lokata bankowa – oprocentowanie stałe, zmienne, progresywne
- Konto oszczędzające
- Obligacje

A może zamiast oszczędzać lepiej zainwestować?

- Aby inwestować potrzebujemy oszczędności
- Każda inwestycja związana jest z ryzykiem

W co można inwestować?

- w nieruchomości
- w kruszce
- we własne przedsiębiorstwo
- w akcje lub udziały spółek
- fundusze inwestycyjne

Po co inwestujemy?

Aby pomnożyć pieniądze i móc w przyszłości wydać więcej

Czy zawsze inwestycje przynoszą zysk?

Na inwestycjach można stracić – ryzyko!

Spekulacja - czym jest?

- bardzo wysokie ryzyko
- krótki okres
- duży zysk lub duża strata
- częste wykorzystanie kredytów

Jakie dobra są najczęstszym elementem spekulacji?

- Akcje
- Obligacje
- Waluty
- Złoto
- Nieruchomości
- Sztuka
- Towary

Spróbujmy odpowiedzieć, czy wymienione poniżej zachowania można zaliczyć do konsumpcji, oszczędzania, inwestowania czy spekulacji?

1. Wykupienie wycieczki pół roku przed wyjazdem
2. Opłacenie kursu językowego lub doskonalenia zawodowego
3. Zakup akcji spółki, która przeżywa kłopoty finansowe
4. Zakup mieszkania na kredyt z nadzieją na jego sprzedaż z zyskiem za kilka miesięcy
5. Odkładanie części dochodów i lokowanie ich w fundusz stabilnego wzrostu
6. Robienie raz w tygodniu dużych zakupów spożywczych w hipermarkecie
7. Zakup komputera do gier lub konsoli

Zysk a ryzyko

Najczęściej istnieje prosta zależność im wyższe ryzyko, tym wyższy zysk.

Czym jest ryzyko - to prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia losowego o charakterze negatywnym dla dotkniętego nim podmiotu

Dlaczego zysk ~ ryzyko?

Wyobraźmy sobie akcje dwóch podobnych firm, które kosztują tyle samo – powiedzmy 10 zł.

Jest szansa, że obie firmy osiągną w tym roku zysk w wysokości 1 000 000 zł. Gdyby tak się stało, to cena ich akcji wzrosłaby do 12 zł.

Nie jest to jednak pewne.
Firma I ma 75% szans na taki zysk,
Firma II ma tylko 50% szans.

Dlaczego zysk ~ ryzyko?

Firma I

Cena: 10 zł
 Cena za rok: 12 zł
 Zysk: 2 zł
 Prawdopodobieństwo
 zysku: 75%

Firma II

Cena: 10 zł
 Cena za rok: 12 zł
 Zysk: 2 zł
 Prawdopodobieństwo
 zysku: 50%

Które akcje wybierzemy?

Dlaczego zysk ~ ryzyko?

Co się teraz stanie?

- Akcje I i akcje II kosztują tyle samo, ale ryzyko z nimi związane jest inne.
- Więcej inwestorów będzie chciało kupić akcje I !
- Popyt na akcje I wzrośnie, popyt na akcje II spadnie.

Co się dzieje, gdy wzrasta lub maleje popyt?

Dlaczego zysk ~ ryzyko?

Firma I

Cena: 11 zł
 Cena za rok: 12 zł
 Zysk: 1 zł
 Prawdopodobieństwo
 zysku: 75%

Firma II

Cena: 9 zł
 Cena za rok: 12 zł
 Zysk: 3 zł
 Prawdopodobieństwo
 zysku: 50%

Giełdowi inwestorzy sami doprowadzili do sytuacji, że ryzyko odpowiada zyskowi.

Dlaczego zysk ~ ryzyko?

■ Ryzyko jest ceną za zysk!

Jeżeli ktoś oferuje Ci wysoki zysk, zachowaj czujność.

Wysoki zysk wiąże się z wysokim ryzykiem.

Gdyby zysk przy małym ryzyku był rzeczywiście ogromny, to czy ktoś oferowałby to innym, czy skorzystałby sam?

Jak ograniczać ryzyko?

- Warto podejmować działania w celu zminimalizowania ryzyka poprzez inwestowania w różne elementy np. nieruchomości, akcje różnych firm czy kruszce.
- Tego typu działania nazywany **dywersyfikacją inwestycji**

Czym jest oprocentowanie

Wynagrodzeniem za oszczędzanie – za wytrwałość w odkładaniu w czasie konsumpcji

Ile będę miał kiedy zaoszczędzę 5.000 zł za 40 lat?

	5%	8%	10%	15%
1 rok	5 250 zł	5 400 zł	5 500 zł	5 750 zł
5 lat	6 381 zł	7 347 zł	8 053 zł	10 057 zł
10 lat	8 144 zł	10 795 zł	12 969 zł	20 228 zł
25 lat	16 932 zł	34 242 zł	54 174 zł	164 595 zł
40 lat	35 200 zł	108 623 zł	226 296 zł	1 339 318 zł

Co zatem dla sprytnych?

- **INWESTYCJE**
 - Sprawdzanie sensowności inwestycji – finanse, plany, strategia, pozycja na rynku firmy
 - Poszukiwanie dobrych firm
- **+ OSZCZĘDZANIE**
 - **+Dobra stopa procentowa**
 - **+Systematyczność**
- **SPEKULACJA**
 - Konieczność ciągłego śledzenia zmian cen
 - Poszukiwanie okazji krótkookresowych

Jak być sprytnym w finansach?

- Zadanie do rozwiązania:

Wygraliśmy na loterii 100 tysięcy złotych.

Zastanawiamy się co zrobić z tak uzyskanymi pieniędzmi. Czy wydać je na podróż dookoła świata i inne przyjemności, zainwestować w przedsięwzięcie stanowiące nasze hobby, czy może w inny sposób.

Proszę zaproponować sposób zagospodarowania wygranych środków, pamiętając o zysku i ryzyku.